

X Edycja wyborów „Sandomierzanina Roku” i „Nadziei Sandomierza 2009”

Już dziesiąty raz będziemy wspólnie wybierali „Sandomierzanina Roku” i „Nadzieję Sandomierza”. Osoby, które zasługują na ten tytuł są to najlepsi z najlepszych, dla których społeczne działania, pomoc drugiemu, szacunek dla słabszych i umiłowanie rodzinnego miasta stało się filozofią życia.

Reguły wyborów nie ulegają zmianie, do ostatniego dnia stycznia 2010

roku można zgłaszać swoich kandydatów. Zgłoszenia należy kierować na kuponach załączonych do miesięcznika „Sandomierzanin” do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sandomierzu, ul. Parkowa 1.

Z grona zgłoszonych, członkowie Klubu Miłośników Sandomierza na ogólnym zebraniu Klubu wybiorą piątkę nominowanych do tytułu, zaś z wyłonionej piątki

Kapituła tytułu „Sandomierzanina Roku” dokona wyboru tego najważniejszego.

Równoległe z wyborem „Sandomierzanina Roku” dokonywać będziemy wyboru „Nadziei Sandomierza”, tu nominacji dokonują szkoły ponadgimnazjalne, a dyrekcje szkół zgłaszają swoich wybranych, Kapituła zaś dokonuje ostatecznego wyboru.

Zapraszamy do udziału w kolejnej edycji.

Redakcja

Narodowe Święto Niepodległości w Sandomierzu

Odświeżenie pomnika poświęconego Polakom wymordowanym na Wołyniu

Nabożeństwo w sandomierskiej Katedrze w intencji Ojczyzny oraz odświeżenie Pomnika Pamięci Polaków Pomordowanych na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej przez OUN - UPA w latach 1939 - 1947, a także odświeżenie tablicy pamiątkowej, poświęconej 90. rocznicy powstania Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej - to najważniejsze akcenty obchodów Narodowego Święta Niepodległości w Sandomierzu.

Uroczystości patriotyczne z okazji odzyskania niepodległości rozpoczęły się 11 listopada br. w sandomierskiej Katedrze od nabożeństwa w intencji Ojczyzny, które celebrowali Ordynariusz diecezji sandomierskiej ksiądz biskup Krzysztof Nitkiewicz oraz biskup pomocniczy Edward Frankowski. We wspólnej modlitwie uczestniczyli duchowni, przedstawiciele władz samorządowych miasta Sandomierza i powiatu sandomierskiego, kombatan-ci, delegacje wojska, policji, straży pożarnej, szkół wraz z pocztami sztandarowymi

oraz licznie przybyli wierni, mieszkańcy Sandomierza i okolic.

W swojej homilii biskup Krzysztof Nitkiewicz nawiązał do dyskusji dotyczącej suwerenności naszego narodu, jaka rozgorzała po podpisaniu Traktatu Lizbońskiego. Pasterz diecezji podkreślił, że niepodległość naszej Ojczyzny oparta jest na fundamencie wiary, a także przynależności do Chrystusa.

W swoim wystąpieniu wygłoszonym w sandomierskiej Katedrze Burmistrz Sandomierza Jerzy Borowski nawiązał do wielu tragicznych kart w historii Narodu Polskiego.

- W dniu narodowego święta, prócz radosnych chwil dumy z naszej państwowości i narodowych bohaterów, winniśmy pamiętać również o niemal 200 tysiącach niewinnych ofiar pomordowanych tylko dlatego, że byli Polakami, z wielkim okrucieństwem, w bestialski, sadystyczny sposób przez Organizację Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińską Powstańczą Armię w

latach 1939 - 1947. W wielu miejscowościach naszej Ojczyzny żyją, z tragicznym piętnem wspomnień, ludzie cudem uratowani z rzezi wołyńskiej lub ich rodziny, przez lata pragnąc upamiętnić swych bliskich, sąsiadów, rodaków - ofiary zbrodniczej czystki etnicznej - przypomniał gospodarz miasta Jerzy Borowski.

Po nabożeństwie w Katedrze kolumna z delegacjami, kompanią honorową Wojska Polskiego, w asyście pocztów sztandarowych, przy dźwiękach Miejskiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej, przemaszerowała na Cmentarz Katedralny.

W wojskowej części najstarszej sandomierskiej nekropolii odbyła się druga część uroczystości niepodległościowych.

Po krótkim wystąpieniu Jana Wereszczyńskiego, przedstawiciela społecznego komitetu, nastąpiło odświeżenie pomnika poświęconego Pamięci Polaków Pomordowanych na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej przez OUN - UPA w latach 1939 - 1947. Następnie modlitwę w intencji ofiar wygłosił biskup pomocniczy Edward Frankowski, a pomnik poświęcił Ordynariusz diecezji ksiądz biskup Krzysztof Nitkiewicz.

Po tej uroczystości nastąpiło odświeżenie i poświęcenie tablicy upamiętniającej 90. rocznicę powstania Związku Inwalidów Wojennych RP. Kolejnymi punktami bogatego programu uroczystości niepodległościowych na cmentarzu katedralnym był apel poległych, salwa w wykonaniu kompanii honorowej Wojska Polskiego. Na zakończenie sandomierscy harcerze zaświecili Ogień Niepodległości. Ostatnim akcentem święta było odśpiewanie Roty oraz odegranie wiązanki pieśni patriotycznych w wykonaniu sandomierskiej Miejskiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej. Honorowy patronat nad uroczystościami objął Andrzej Przewoźnik, Sekretarz Ge-

neralny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

***

Wystawa w muzeum

Burmistrz Sandomierza zachęca do zwiedzania wystawy pod tytułem „Ludobójstwo dokonane na polskiej ludności cywilnej przez bojówki Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii na terenach Kresów Południowo - Wschodnich II Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1939-1947”. Wystawa udestępniona została przez Stowarzyszenie

Upamiętnienia Ofiar Zbrodni Ukraińskich Nacjonalistów z Wrocławia, a zwiedzać ją można od 12 do 23 listopada w sandomierskim oddziale Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w kamienicy Rynek 7/9.

***

Od inicjatywy do odsłonięcia pomnika

Społeczny Komitet Budowy w Sandomierzu Pomnika Pamięci Polaków Pomordowanych na Wołyniu i Kresach Wschodnich w latach 1939 - 1947 powstał z inicjatywy Aliny Sochackiej i Jana Wereszczyńskiego. Swojego patronatu i

wsparcia w działaniach udzieliło sandomierskie Koło Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

To właśnie dzięki aktywności inicjatorów oraz determinacji komitetu organizacyjnego doszło do uroczystego odsłonięcia pomnika poświęconego polskim ofiarom Wołynia. Honorowy patronat nad tą inicjatywą oraz uroczystościami objął Andrzej Przewoźnik, Sekretarz Generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Andrzej Gajewski

Szczepan Siudak-sandomierski artysta rzeźbiarz

W ubiegłym roku minęła 35 rocznica pracy twórczej tego niezwykle skromnego i sympatycznego człowieka. Jubileuszowa wystawa Jego dorobku twórczego została otwarta w listopadzie tego roku. O niej jest mowa w innym miejscu naszego miesięcznika. Tutaj przedstawiamy sylwetkę i dorobek twórczy Artysty, obejmujący głównie pomniki, płaskorzeźby i popiersia. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują znajdujące się w naszym mieście:

- Pomnik Pomordowanych Nauczycieli przy ul. Armii Krajowej (przed budynkiem Gimnazjum Nr 1), wzniesiony w 1987 r.,
- symboliczna Mogiła Pomordowanych Mieszkańców Sandomierszczyzny w obozach sowieckich w wojskowej części Cmentarza Katedralnego (rok 1995),
- płaskorzeźba popiersia Jana Pawła II w sandomierskim szpitalu (1999),
- Pomnik Płomień Nadziei, wykonany z okazji 30 rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” (2005), usytuowany na Skwerku Solidarności, u podnóża Bramy Opatowskiej.

Ponadto Pan Siudak jest między innymi autorem popiersia gen. Władysława Sikorskiego w Zespole Szkół Nr 1 w Stalowej Woli (rok 1988), płaskorzeźby popiersia Tadeusza Kościuszki w Zespole Szkół Budowlanych w Stalowej Woli (rok 1989).

Artysta brał i bierze nadal udział w wielu wystawach, w tym: cykliczne, prezentujące twórców „Przedwiośnie”, międzynarodowe triennale rzeźby portretowej w Gdańsku (1986), artyści z Sandomierza w Emmendingen, artyści Polski południowo-wschodniej, przegląd rzeźby polskiej w Warszawie - tzw. „Salon zimowy” (1995).

Za swą pracę otrzymał liczne wyróżnienia i nagrody oraz odznaczenia:

- II nagroda za Pomnik gen. Władysława Sikorskiego w Rzeszowie w 1987 r.,
- III nagroda za Pomnik-rzeźbę „Matki Polki” w Łodzi w 1986 r.,

- nagroda miesięcznika kulturalnego „Profile” (Rzeszów 1986).

W 1986 roku został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. W 1987 r. otrzymał 2 wyróżnienia: „Za Zasługi dla Woj. Tarnobrzskiego” i „Zasłużony Obywatel Sandomierza”.

W 2001 roku był nominowany przez Klub Miłośników Sandomierza do tytułu „Sandomierzanin Roku 2000”.

Na szczególne podkreślenie zasługuje praca Pana Siudaka z młodzieżą w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Strzeleckiego w Sandomierzu.

W latach 1998 – 2004 prowadził naukę w Liceum Renowacji Zabytków Architektonicznych, natomiast od 2004 do 2007 w eksperymentalnym Technikum Rzemiosł Artystycznych o specjalizacji sztukatorstwo i kamieniarstwo. Klasy te liczyły około 20 – 25 uczniów, którzy pod kierunkiem swego nauczyciela – mistrza przysposabiali się do trudnego zawodu w rzemiośle artystycznym. Na corocznych wystawach szkolnych z okazji Święta Patrona eksponowali swoje prace zgromadzone w jednej z sal lekcyjnych. Ich eksponaty cieszyły się zawsze zainteresowaniem zwiedzających, zwłaszcza przyszłych uczniów tej szkoły. Za ten wy-

ciniek pracy z młodzieżą został ich Opiekun wyróżniony w 2007 roku Nagrodą Ministra Edukacji Narodowej.

Od 2007 roku przestały działać w ZSTiO klasy o tego typu profilu. Istnieje jednak nadzieja na uruchomienie od nowego roku szkolnego przynajmniej jednej klasy Technikum Sztukatorstwa i Kamieniarstwa Artystycznego, ponieważ już zostały zatwierdzone przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego podstawy programowe tej szkoły. O potrzebie jej uruchomienia nie trzeba specjalnie przekonywać. Taką konieczność widzi miejscowa społeczność, władze samorządowe i szkolne.

Można więc mieć nadzieję, że od września przyszłego roku powstanie znowu klasa o specjalności kamieniarstwa artystycznego.

Pan Szczepan SIUDAK urodził się w 1945 roku w Skotnikach, gmina Samborzec. Ukończył Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych w Gdańsku na kierunku rzeźba, płaskorzeźba i rysunek. W latach 1974 – 1981 był członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków, Okręg Kielce Od 1987 roku jest członkiem Związku Artystów Rzeźbiarzy.

Tekst i foto: Marian Poloński